

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN
Y FORMACIÓN PROFESIONAL

intef

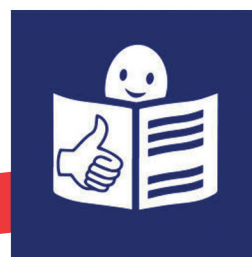
INSTITUTO NACIONAL DE
TECNOLOGÍAS EDUCATIVAS Y DE
FORMACIÓN DEL PROFESORADO

MINISTERIO
DE HACIENDA
Y FUNCIÓN PÚBLICA

Educació sobre **GOVERN OBERT** per a Batxillerat

EN LECTURA FÀCIL

Financiado por
la Unión Europea
NextGenerationEU

Plan de Recuperación,
Transformación
y Resiliencia

Título: Guia didàctica govern obert batxillerat. Lectura Fàcil

Documento Accesible

Publicación del programa de publicaciones del
Ministerio de Hacienda y Función Pública

Hecho por:

© Ministerio de Hacienda y Función Pública.
2021

Códigos para encontrar el documento original del Gobierno

NIPO: 277-21-044-2 (papel)
NIPO: 277-21-045-8 (en línea, pdf.)

Guia didàctica sobre el Govern obert

Batxillerat

Guia didàctica sobre el Govern obert.....	4
Per què fem aquesta guia?	6
Qui ha escrit aquesta guia?	7
Objectius de la guia	8
Què és el Pla de Govern obert d'Espanya?.....	9
El Govern obert en el sistema educatiu	10
El Govern i l'Administració pública	12
Què és el Govern obert?	13
Context i evolució	14
Un marc conceptual comú.....	17
Els valors del Govern obert.....	19
Els tres pilars del Govern obert.....	21
La transparència i la rendició de comptes.....	22
El Portal de Transparència	23
La participació ciutadana	28
Com participem?.....	29
La col·laboració.....	33
La cocreació	34

Les dades obertes	35
Les xarxes socials.....	37
Resum	40
Exercicis	41
Ja tenim un institut obert. I ara què fem?	47
Adreces destacades per saber més sobre el Govern obert	48
Portals amb dades obertes.....	50
Portals amb consells i informació sobre transparència.....	50
Publicacions sobre Govern obert: estudis, anàlisis i guies.....	52
Glossari	53

Per què fem aquesta guia?

Perquè el concepte de **Govern obert** cada dia està més present en les notícies, en els discursos polítics, en treballs acadèmics, en les xarxes socials, etc.

És una nova manera d'entendre el govern dels afers col·lectius que involucra tant els responsables polítics com tota la ciutadania.

L'origen del concepte govern obert es remunta al segle 18, a Suècia. Més tard, se'n torna a parlar a la presentació del Memoràndum per a la transparència i el govern obert l'any 2009, la primera mesura adoptada pel president Barack Obama als Estats Units.

Els governs i les administracions públiques de tot el món volen ser cada vegada més transparents, més accessibles i més sensibles a les demandes i les necessitats de la ciutadania per a aconseguir una governança democràtica, una major cohesió social i un desenvolupament econòmic pròsper.

Aquesta guia naix com una ferramenta del Pla de Govern obert d'Espanya. D'una banda, vol acostar a l'alumnat i al professorat de Batxillerat els valors i principis del govern obert, que són: la transparència, la participació i la col·laboració. Els vol fer partícips del procés que comparteixen molts països del món.

De l'altra, la guia també vol col·laborar en la construcció d'un Estat més obert i responsable, amb una ciutadania exigent amb les accions dels responsables polítics, de les assemblees legislatives, dels jutges i de les persones que gestionen béns i serveis públics.

Per acabar, la guia vol que l'alumnat de Batxillerat adquireixca la Competència Social i Ciutadana, imprescindible per al seu desenvolupament personal, social i professional. Li dona ferramentes perquè s'incorpore a la societat amb responsabilitat i coneixement sobre la participació en el sistema democràtic.

Qui ha escrit aquesta guia?

Aquesta guia l'han escrita dos investigadors:

J. Ignacio Criado i Vicente Pastor.

J. Ignacio Criado

És professor a la Universitat Autònoma de Madrid i director del Laboratori de Govern per a la Innovació Pública.

El seu nom a Twitter és: @jicriado

Vicente Pastor

És investigador a la Universitat Autònoma de Madrid i al Laboratori de Govern per a la Innovació Pública.

El seu nom a Twitter és: @vipaspa

Adaptació a Lectura Fàcil:
Associació Lectura Fàcil

Objectius de la guia

- Impulsar el coneixement del Govern i de l'Administració pública.
- Generar en l'alumnat una consciència cívica basada en els principis del Govern obert que beneficien la societat.
- Compartir el marc conceptual comú de Govern obert a escala internacional, i obrir la porta al debat.
- Fomentar l'exercici de la ciutadania democràtica i la transparència.
- Donar a conèixer bones pràctiques d'implementació i pràctica de polítiques de Govern obert.

Què és el Pla de Govern obert d'Espanya?

Consulta aquest Pla d'acció a l'enllaç:

https://transparencia.gob.es/transparencia/transparencia_Home/index/Gobierno-abierto/planes-accion.html

Busca com s'estructura el Pla, quins objectius i característiques té, i els àmbits en què actua.

Aquests àmbits es concreten en compromisos.

Voràs que un dels compromisos proposats és l'elaboració d'aquesta guia, per a la formació sobre el govern obert.

D'altra banda, l'Aliança per al Govern Obert és una iniciativa de 2011 que suma més de 70 països participants per a promoure la transparència i la participació ciutadana.

Espanya és membre de l'Aliança per al Govern Obert, el que vol dir que ha fet una Declaració de Govern Obert:

<https://www.opengovpartnership.org/declaracion-de-gobierno-abierto/>

Consulta la Declaració de Govern obert

i comenta amb els teus companys i companyes si coneixeu alguna declaració similar emesa per alguna institució.

Després, en grups, elaboreu una declaració de govern obert adaptada a les circumstàncies del vostre institut i amb objectius de millora del vostre entorn.

El Govern obert en el sistema educatiu

Si volem ampliar la participació i el compromís ciutadà, és a dir, el Govern obert, hem de començar des de l'àmbit educatiu. Per dur-ho a terme, cal facilitar el diàleg, incorporar noves pràctiques i relacionar-nos amb igualtat entre totes les persones. Tu també pots fer Govern obert!

Podem acostar el Govern obert en el sistema educatiu

- A les aules:
 - Fomentant la participació en els processos electorals interns
 - Publicant informació sobre el nombre d'alumnes per curs, la planificació de classes i activitats, etc.
 - Promovent la presa de decisions de forma col·laborativa entre l'alumnat
 - Analitzant els procediments de presa de decisions del Consell escolar i publicant-ne els acords.
- En la vida diària:
 - Generant una consciència cívica basada en els valors del Govern obert
 - Acostant el coneixement del Govern i de l'Administració a l'alumnat.

Exemple 1 de Govern obert a l'institut:

Demaneu al/a la professor/a el nombre d'alumnes que han superat els exàmens finals durant els últims cinc anys.

Compte! Sense descobrir les dades personals de ningú, ja que està prohibit per les lleis.

Si el/la professor/a facilita aquesta informació estem fent transparent l'activitat d'una persona (el/la professor/a) que treballa per a l'Administració pública (el vostre institut).

Exemple 2 de Govern obert a l'institut:

T'has plantejat alguna vegada presentar-te a les eleccions per formar part del Consell escolar de l'institut?

Pots crear un grup en una plataforma social en què s'incloga tot l'alumnat de l'institut

i que permeta la col·laboració a l'hora de compartir informació sobre totes aquelles qüestions que es tracten en les reunions del Consell: les classes, els horaris i el reglament del centre o qualsevol altra qüestió.

El Govern i l'Administració pública

El **Govern** és un òrgan que existeix per ordre de la Constitució Espanyola i té caràcter polític.

Està format per una persona que exerceix la Presidència

i un nombre variable de persones que es fan càrrec dels ministeris.

Els ministeris es creen en cada període o legislatura (cada quatre anys).

També hi ha governs a cada Comunitat Autònoma.

L'**Administració pública** és un conjunt d'òrgans permanents que serveixen amb objectivitat els interessos generals de tothom i actuen d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, sempre d'acord amb la llei.

Trobem l'Administració pública a nivell estatal, autonòmic i local.

El poder executiu és la suma del Govern i l'Administració pública.

El poder executiu aplica i executa les lleis que s'aproven al Parlament.

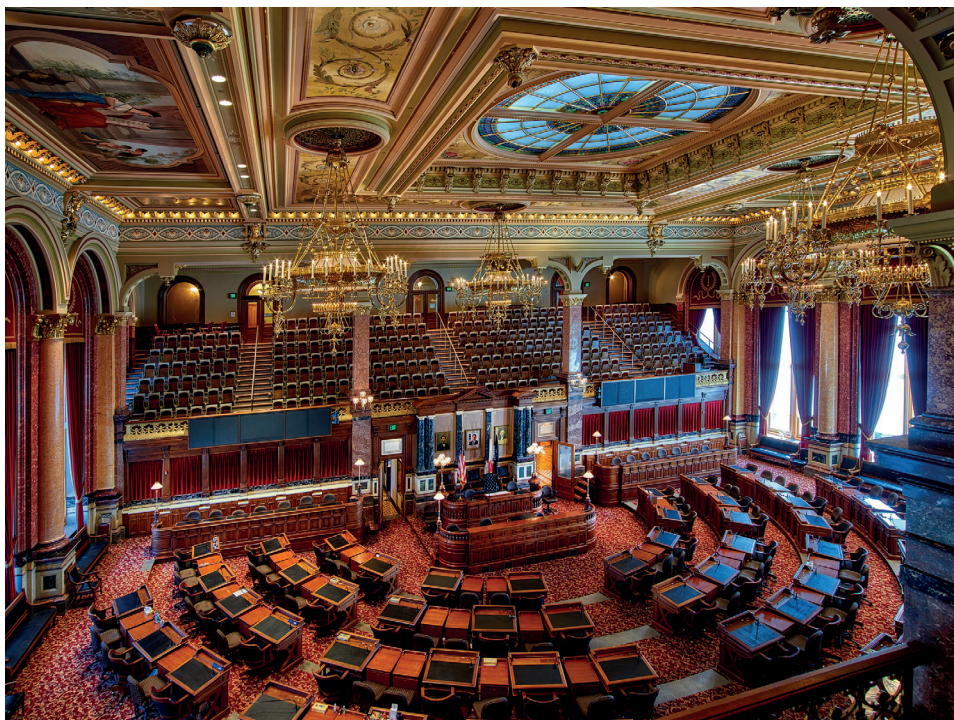
El concepte de Govern obert d'aquesta guia engloba els dos òrgans del poder executiu.

A la imatge pots comprovar que els poders executiu, legislatiu i judicial formen part de l'Estat obert.

En aquesta guia ens limitem al concepte de Govern obert

que comprén el Govern i l'Administració pública oberta,

però no perdes de vista la connexió que tenen amb els altres poders de l'Estat i amb el conjunt de la societat.

Què és el Govern obert?

El Govern obert és un model de govern que promou

- la transparència de l'actuació del Govern i de l'Administració pública
- la participació de la ciutadania
- la col·laboració amb altres actors.

Comenta la definició següent amb el/la professor/a i amb la resta de la classe:

El Govern obert és una manera d'interacció sociopolítica, basada en la transparència, la rendició de comptes, la participació i la col·laboració.

És una manera de governar més dialogant, amb més equilibri entre el poder dels governs i dels governats, i alhora reconeix a la ciutadania un paper corresponsable.

Les finalitats són: millorar en la presa de decisions i implicar els ciutadans en la gestió dels afers públics augmentant el coneixement i posant en marxa la innovació pública.

Font: Definició col·laborativa. Debat en la xarxa social NovaGob.

En el Govern obert, treballem conjuntament:

- l'equip de representants que els ciutadans triem en les eleccions
- les persones que treballen en l'Administració pública,
- la resta de la ciutadania.

Per això, la ciutadania, tu, els teus companys i les teues companyes, la família, les amistats, hem d'implicar-nos en el dia a dia del Govern obert.

Context i evolució

El terme Govern obert va aparèixer al segle 20.

Feia referència a la voluntat d'augmentar la transparència de l'actuació del Govern i de l'Administració pública, implicant la ciutadania en el control i l'avaluació del funcionament.

Ara recuperem la idea de Govern obert per diversos motius:

- Una actitud creixent a favor de la cultura de la transparència
- Un creixement dels problemes de corrupció i mal ús dels recursos públics, que tenen més espai en els mitjans de comunicació
- La difusió d'una cultura participativa en un món cada vegada més connectat
- La necessitat del Govern i de l'Administració pública de col·laborar amb més actors per solucionar problemes socials complexos
- L'aparició de noves formes de comunicació basades en noves tecnologies
- El desenvolupament d'una "societat en xarxa" a nivell mundial, sobretot gràcies a l'ús de les xarxes socials i les tecnologies del web 2.0.

Els ordinadors, els telèfons mòbils o les tauletes estan transformant la manera que tenim d'estudiar o treballar, i ens permeten fer més activitats a través d'aquestes xarxes de comunicació, com poden ser:

- participar en un debat entre amics o pares i mares en un canal de Whatsapp
- contribuir a millorar el poble o la ciutat on vivim a través de Twitter o Instagram
- obtenir informació sobre el que fan els representants polítics del nostre ajuntament en un portal de transparència.

I tot això des de qualsevol lloc a través d'un dispositiu connectat a Internet!

La Viquipèdia

Alguna vegada n'has fet una búsqueda o hi has col·laborat?

La Viquipèdia és l'enciclopèdia de coneixement més gran que ha existit en la història de la Humanitat.

Pots trobar més de 45 milions d'articles en 300 llengües diferents i elaborats amb l'esforç de persones voluntàries de diversos llocs del món.

Localitza la definició de Govern obert a la Viquipèdia i aprofundeix més en el tema.

D'altra banda, també pots col·laborar en el desenvolupament de la Viquipèdia.

Pots elaborar articles nous o millorar els que ja hi ha.

Per fer-ho, consulta l'article que descriu les dades del teu municipi i afegeix les dades que cregues que hi falten.

Crea un apartat d'"Educació"

i descriu el nom dels instituts i la seua història.

Convida alumnes d'altres instituts perquè hi col·laboren.

És la millor forma de generar el millor contingut!

Imatge de la web de Wikipedia:

Govern Obert: https://ca.wikipedia.org/wiki/Govern_obert

Un marc conceptual comú

El Govern obert també es pot aconseguir sense la tecnologia. Això depèn de la nostra actitud com a ciutadans i ciutadanes, de la nostra capacitat per a involucrar-nos en els afers comuns de la societat i d'entendre que podem ajudar els nostres representants polítics amb opinions i accions sobre els temes que afecten les nostres vides. Perquè un Govern i l'Administració pública siguin oberts han de complir les condicions següent:

- Fan servir els canals de comunicació directa en els quals ja participa la ciutadania.
- Publiquen als portals web tota la informació gestionada amb fons públics, en un format que en facilita la reutilització (dades obertes).
- Habiliten instruments per a la participació directa de la ciutadania, de professionals propis i d'altres organitzacions en els afers públics.
- Fomenten la col·laboració amb altres governs i administracions públiques, així com organitzacions de la societat civil (empreses i ONGs), per a la solució dels problemes socials.

Activitat

Imagineu un núvol de paraules sobre el Govern obert:

transparència, participació, col·laboració, dades obertes, integritat pública, intel·ligència col·lectiva, responsabilitat compartida, reutilització de dades públiques, valor públic, etc.

Ara organitzeu-vos en grups de 3 o 4 persones
i trieu una d'aquestes dues opcions:

1 Crear un mapa mental amb els conceptes que hem treballat
en relació amb el Govern obert.

2 Seleccionar un d'aquests conceptes (transparència, participació, col·laboració)
i elaborar un pòster digital on l'expliqueu de forma visual.

Els valors del Govern obert

- **Obertura:**

Evitar ocultar les accions que el Govern porta a terme i les conseqüències que poden tindre per a altres persones.

- **Confiança mútua**

Creure en el Govern i l'Administració pública de la mateixa manera que aquests creuen en la ciutadania.

- **Cooperació**

Promoure accions i col·laboracions amb altres persones i organitzacions per aconseguir millors resultats que si actuem de manera individual o aïllada.

- **Inclusivitat**

Rebutjar les accions que exclouen grups de persones per raons socioeconòmiques, de sexe, d'ètnia, de religió, d'idees polítiques o per tindre algun tipus de discapacitat física o intel·lectual.

- **Integritat**

Actuar sempre amb rectitud, lleialtat, honradesa, imparcialitat i bona fe.

- **Innovació**

Ser capaç de desenvolupar noves maneres de fer les coses i explorar formes alternatives de pensar.

Beneficis per a la societat

El desenvolupament del Govern obert genera beneficis que afecten el conjunt de la ciutadania i, per tant, també t'afecten a tu:

- Augmenta la consciència i el control de la ciutadania en els afers públics
- Amplia la capacitat de la influència en la presa de decisions polítiques
- Facilita l'intercanvi d'experiències, opinions i coneixements a través de l'ús de xarxes socials digitals
- Millora la col·laboració entre la societat i l'Administració a través de l'intercanvi de coneixements
- Facilita la inclusió de temes en l'agenda pública
- Fomenta actituds més participatives i més implicació en les accions del Govern i de l'Administració pública.

Beneficis polítics del Govern obert:

- Atorga una major qualitat a la democràcia
- Facilita la rendició de comptes
- Promou la participació i la col·laboració ciutadana
- Obri les portes de l'Administració pública mitjançant la implantació de mesures de transparència
- Retorna la confiança de la ciutadania en les institucions democràtiques
- Enforteix l'Estat de Dret
- Millora l'eficiència de l'Administració pública.

Finalment, el beneficis econòmics afecten el conjunt de la societat, ja que el Govern obert contribueix a generar una millora de l'economia:

- Es redueix la corrupció en l'àmbit públic
- Elimina les asimetries d'informació entre els governants i els governats, fet que contribueix a acostar la ciutadania a l'Administració pública
- S'incentiven les conductes responsables i es limiten les actituds i les actuacions incorrectes
- Incrementa la seguretat jurídica i, en conseqüència, s'estimulen les inversions.

Els tres pilars del Govern obert

Aquests pilars són: la transparència, la participació i la col·laboració.

La **transparència** en el Govern i en l'Administració pública és l'obertura de totes les seues accions perquè la ciutadania pugui accedir a la informació que publiquen.

La **participació** ciutadana és el procés amb què les persones ens impliquem en el disseny, la gestió i la implantació de les polítiques públiques, amb una actitud centrada a ser-ne part.

La **col·laboració** és el treball conjunt d'un Govern i l'Administració pública amb altres governs i administracions públiques, amb el sector privat o amb la societat civil, per definir polítiques públiques i millorar els serveis públics.

La transparència i la rendició de comptes

La **transparència** és un conjunt d'accions que permeten a la ciutadania conèixer la informació que un Govern i l'Administració pública publiquen. Han de garantir el dret d'accés a la informació que sol·licite una persona o un organisme.

La **rendició de comptes** és l'obligació d'un Govern i l'Administració pública de donar explicacions sobre les seues accions i assumir-ne la responsabilitat.

Transparència i rendició de comptes van juntes: per poder exigir a un Govern i a l'Administració pública que siguen responsables de tot allò que fan i de les decisions que adopten és necessari que la ciutadania pugui accedir a totes les dades que tenen.

La metàfora de les parets de vidre

La transparència és la manera que té la ciutadania de conèixer què fa el Govern i l'Administració pública, així com les decisions que prenen.

Això es denomina tindre les parets de vidre. Imagina que l'edifici del teu Ajuntament té les parets de vidre, transparents, i que pots veure tot el que hi passa.

Les parets de vidre ens ajudarien amb la rendició de comptes, perquè podríem exigir responsabilitats en cas de mal ús dels recursos públics, per exemple.

El Portal de Transparència

La Llei de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern és del 2013 i contempla:

- la publicitat activa a través dels portals web de les administracions
- el dret d'accés a la informació per part de la ciutadania.

D'una banda, la **publicitat activa** és l'obligació de publicar certes informacions i dades als portals de transparència de l'Administració pública.

Aquesta informació s'ha d'actualitzar de forma periòdica.

El **dret d'accés a informació** és la capacitat que tenim els ciutadans i ciutadanes per sol·licitar qualsevol informació que vulguem obtenir del Govern i de l'Administració pública.

Una ferrament de transparència és el **portal de transparència**, que és una pàgina web que conté tota la informació que l'Administració posa a disposició de la ciutadania.

Aquesta informació pot ser:

- els pressuposts de les administracions públiques
- els sous dels alts càrrecs de l'Administració pública
- els catàlegs de béns
- els contractes
- les subvencions
- els convenis amb altres administracions públiques o entitats...

El Portal de Transparència del Govern d'Espanya té més d'1,5 milions de registres accessibles.

També hi ha un portal de transparència a cada comunitat autònoma i a les administracions locals.

Activitat

Ves al Portal de Transparència del Govern d'Espanya en aquest enllaç:

http://transparencia.gob.es/transparencia/transparencia_Home/index.html

Busca el salari dels alts càrrecs.

Ara compara l'agenda del dia d'algun alt càrrec amb la seua activitat a les xarxes socials.

La informació penjada a l'agenda del Portal és completa?

Els portals de transparència estan organitzats en diverses seccions:

- Informació **institucional**, relativa al govern de la institució
- Informació **normativa**, amb la legislació relativa a l'Administració
- Informació **econòmica**, amb els pressupostos.

Com exercim el nostre Dret d'accés?

Podria passar que la informació concreta que ens interessa no estiga disponible al portal de transparència, com per exemple les notes mitjanes de les proves d'accés a la universitat obtingudes als instituts de cada comunitat autònoma. La publicació d'aquestes dades no és obligatòria, però algunes comunitats autònomes ho han sol·licitat i les administracions autonòmiques han publicat aquestes notes.

Activitat

Al final d'aquesta guia hi ha els enllaços als portals de transparència de totes les comunitats autònomes.

Escull el portal de transparència de la teua comunitat i busca les notes mitjanes de les proves d'accés a la universitat de tots els instituts de la comunitat autònoma.

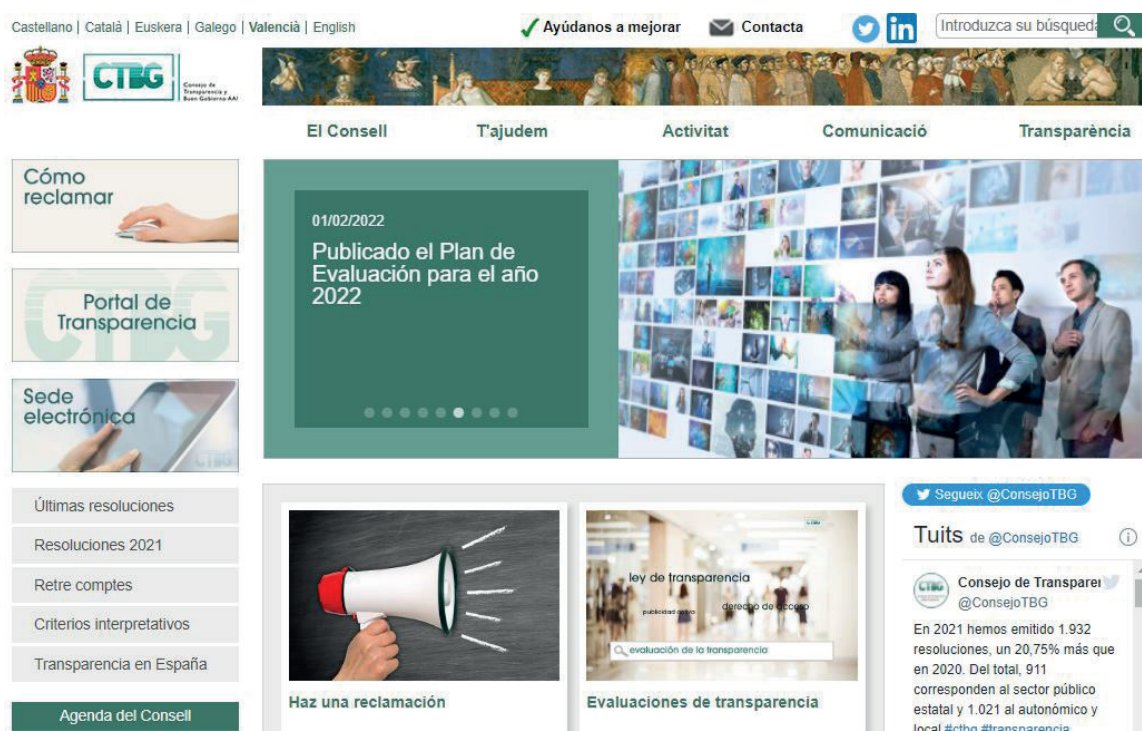
Si aquesta informació no està publicada, exerceix el teu dret i sol·licita-la al portal de transparència.

L'Administració té 30 dies per respondre't i facilitar-te aquesta informació.

I si l'Administració no et respon, pots presentar un recurs al **Consell de Transparència i Bon Govern** competent.

És l'òrgan que s'encarrega de vetllar per la transparència de l'Administració pública

a Espanya, i de resoldre aquest tipus de situacions.

Recordem que no totes les dades són públiques
ni totes poden ser facilitades a qui les sol·licita.

Hi ha certs temes sensibles que no es poden publicar.

L'article 14 de la Llei 19/2013, de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern estableix que les administracions públiques i els governs no poden facilitar informació quan aquesta pugui perjudicar:

- la seguretat nacional
- els interessos econòmics i comercials
- el secret professional i la propietat intel·lectual i industrial
- la garantia de la confidencialitat o el secret necessari en decisions
- la protecció del medi ambient...

La participació ciutadana

La participació ciutadana vol implicar el conjunt de la ciutadania en les accions i les decisions que ens afecten.

Abans, s'entenia que el disseny i el desenvolupament d'accions públiques relacionades amb l'educació, l'esport, les biblioteques, el transport públic o els parcs i jardins era una responsabilitat exclusiva dels representants polítics.

Ara, la participació en el Govern obert significa que tothom participe en les accions i decisions del Govern i de l'Administració pública.

L'educació, la sanitat, el transport o el medi ambient són temes que afecten el conjunt de la ciutadania.

Amb la participació ciutadana es reforça la nostra posició activa en la gestió dels afers públics.

Com participem?

La forma de participació més coneguda és el vot en eleccions.
Ara bé, en el Govern obert la participació va molt més enllà.

Per exemple, perquè el govern approve una modificació de llei
per suprimir els materials de plàstic es pot participar fent-li una sol·licitud.
O podem fer una consulta ciutadana.

Per exemple, una consulta sobre les begudes ensucrades en edat infantil
i demanar al govern que evite incloure aquestes begudes
en els menús del menjador d'estudiants.

Activitat

Pensa temes interessants per fer una consulta ciutadana.
Fes una llista de temes amb els teus companys i companyes
i escolliu entre tots 3 temes fonamentals.

Per exercir la participació en el disseny de serveis públics,
el govern demana l'opinió i l'experiència de persones usuàries
d'aquests serveis públics.

Aquests usuaris poden ser estudiants d'un institut, persones malaltes
d'un centre de salut, o esportistes d'un poliesportiu municipal.

Per exemple, si un ajuntament obri un procés de consulta
als veïns d'un barri per millorar-lo,
en una d'aquestes reunions pot intervenir una associació d'empresaris
per plantejar la necessitat de millorar l'accessibilitat
amb noves infraestructures viàries.

La participació en el Consell Escolar de l'Estat

El Consell Escolar de l'Estat és l'òrgan de participació dels sectors més directament relacionats amb el món educatiu. Cada any aprova l'Informe sobre l'estat del Sistema Educatiu, on s'inclouen les propostes de millora de l'educació.

En el context actual, la participació ciutadana pot ser molt potent amb Internet i les xarxes digitals.

És fonamental aprofitar els avantatges de les tecnologies.

Alguns ajuntaments permeten als habitants d'un municipi decidir sobre aspectes com: com gastar els diners, com reanomenar un carrer o quina opció escollir per rehabilitar una plaça pública.

En aquests casos es pot participar des de l'institut o des de casa, i a qualsevol hora del dia!

GOBIERNO DE ESPAÑA MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y FORMACIÓN PROFESIONAL

CONSEJO ESCOLAR DEL ESTADO

Inicio Noticias Organización Actuaciones Publicaciones Buscando la convergencia

Webinars de «Buscando la convergencia. Conversaciones en el CEE»

Consejo Escolar del Estado

El Consejo Escolar del Estado es el órgano de participación de los sectores más directamente relacionados con el mundo educativo. Se crea con la Ley Orgánica reguladora del derecho a la educación en 1985. Su ámbito se extiende a todo el Estado. El Consejo desarrolla también una labor consultiva, de asesoramiento y propuesta al Gobierno en relación con los distintos aspectos del sistema educativo.

Sus integrantes dictaminan los proyectos de normas en materia educativa, que tengan que ser aprobados por el Parlamento, el Gobierno o por el titular del Ministerio de Educación. Asimismo, aprueba para cada curso escolar el Informe sobre el estado del sistema educativo, donde se incluyen las propuestas de mejora de la educación que alcancen el respaldo de sus miembros. Por otra parte, el Consejo Escolar del Estado integra la participación territorial de los diferentes Consejos Escolares Autonómicos a través de la Junta de Participación, compuesta por los respectivos presidentes y presidida por la presidenta del Consejo Escolar del Estado.

Comunicado de la Comisión Permanente del Consejo Escolar del Estado sobre la incidencia de la COVID-19 en el sistema educativo

La Comisión Permanente del Consejo Escolar del Estado ha elaborado un comunicado sobre la incidencia que está teniendo la pandemia provocada por la COVID-19 en el sistema educativo español. En el documento se realizan una serie de propuestas que se agrupan en torno a la presencialidad, las medidas higiénico-sanitarias, la conciliación, la igualdad de oportunidades, la organización de los profesionales de la educación y el esfuerzo e inversión.

Documento del Comunicado

«Informe 2021 sobre el estado del sistema educativo. Curso 2019-2020»

Último informe sobre el estado del sistema educativo

Informe 2021 sobre el estado del sistema educativo

Participación Educativa (Segunda época)

Número 11: Retos de la educación en un curso escolar diferente

Número 10: Innovación, profesorado y centros

Número 9: Participación y mejora educativa. Agenda 2030

Número 8: Participación, educación emocional y convivencia

- Autonomía, liderazgo y participación en los centros educativos
- Participación y autonomía de los centros
- Redescubriendo la FFP: Educar para el futuro
- La educación del siglo XXI
- Educación emocional
- Participación educativa

Activitat

Molts ajuntaments espanyols han desenvolupat plataformes especialitzades a Internet per a la participació ciutadana, com és el cas de Sevilla (portal especialitzat Decide Sevilla) <https://www.sevilla.org/decidesevilla/> i Madrid (Decide Madrid). <https://decide.madrid.es/>

Entra i identifica sobre quin tema s'està exercint la participació i quines oportunitats ofereixen per a la ciutadania. Fes-ne una llista i comenta-la amb els teus companys i companyes.

decide sevilla

Decide Sevilla

DECIDE SEVILLA es la nueva plataforma de participación ciudadana impulsada por el Ayuntamiento de Sevilla dirigida a todas las personas mayores de 16 años empadronadas en la ciudad.

A través de este nuevo servicio telemático se someterán propuestas a votación, se plantearán debates para escuchar la opinión de la ciudadanía y se facilitará que todas las personas empadronadas puedan presentar iniciativas que serán analizadas por el gobierno o sometidas a un proceso de participación más amplio.

En Sevilla, TÚ DECIDES.

Consultas
Acceder »

Y tú, ¿qué opinas?
Acceder »

Haz tu propuesta
Acceder »

SOLICITA TU CLAVE

PUS
S E V I L L A

Decide Madrid: portal de participación ciudadana del Ayuntamiento de Madrid

Decide_Madrid Entrar Registrarse

Buscar en Decide Madrid...

[Inicio](#) [Debates](#) [Propuestas](#) [Votaciones](#) [Procesos](#) [Presupuestos participativos](#) [Órganos](#) [Ayuda](#)

Si participas, decides

La col·laboració

La col·laboració és la creació de nous espais de trobada, diàleg i treball on participen tots els governs i les administracions públiques, incloent organitzacions de la societat civil (ONGs), sindicats i organitzacions empresarials, així com tota la ciutadania, per crear i produir serveis públics entre tots.

El concepte col·laboració se centra en el valor de la **innovació** que fa referència a fer les coses d'una manera diferent o a fer coses que abans ni tan sols existien en la imaginació.

És important que el Govern i l'Administració pública s'entenguin i desenvolupen solucions comuns per beneficiar el màxim de ciutadans/es. També és important integrar altres actors socials, perquè el govern i l'Administració pública ja no poden solucionar els problemes socials de manera aïllada. Entre tots hem de contribuir amb idees, propostes i solucions.

La col·laboració per construir un Govern obert connecta molts actors, coneixements i idees, i això exigeix un canvi cultural profund. Per això és necessari promoure nous enfocaments per conèixer els problemes, les metodologies de treball i les pràctiques per aconseguir solucions innovadores.

Un exemple de col·laboració seria un grup d'ajuntaments que intenten resoldre un problema comú o fomentar algun tipus d'actuació de forma conjunta. Treballen connectats a través de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP), creen una comunitat amb tots els actors disposats a contribuir i amb els ciutadans.

La cocreació

És la pràctica de la col·laboració, és a dir, generar coneixement amb la interacció entre actors institucionals, socials i polítics mitjançant de metodologies innovadores. La cocreació actua sobre problemes concrets per transformar la conducta dels actors afectats que proporcionen una mirada nova i conjunta sobre el problema.

Els esforços de col·laboració entre els empleats de l'Administració, acadèmics, sector privat i diverses organitzacions de la societat civil augmenten la legitimitat i la responsabilitat en la gestió dels afers públics.

Els **laboratoris d'Innovació** són espais de cocreació de solucions i segueixen la idea de col·laboració en el Govern obert.

El Laboratori d'Innovació-Smart Lab de Buenos Aires (Argentina) n'és un exemple. És un espai de cocreació entre el govern, la societat civil i el sector privat, on treballen per trobar solucions a problemes socials diversos.
<https://www.buenosaires.gob.ar/noticias/el-laboratorio-de-la-ciudad>

Les dades obertes

Les dades obertes són les que estan publicades i a les quals podem accedir de forma lliure.

D'una banda, garanteixen la transparència perquè provenen de fonts oficials. De l'altra, promouen l'eficiència i contribueixen a la creació de serveis a través de la col·laboració entre la ciutadania i l'Administració pública. Finalment, les dades obertes garanteixen la igualtat d'oportunitats perquè l'accés és el mateix per a tothom.

La iniciativa Aporta comprén un conjunt de mesures que promouen l'obertura de dades.

Una d'aquestes mesures és el desenvolupament d'un espai per **reutilitzar** les dades que ens ofereixen el Govern i l'Administració.

El Portal de Dades Obertes

Consulta en aquest portal el catàleg de dades

que estan disponibles per ser reutilitzades en altres contextos.

Per exemple: les dades de contaminació atmosfèrica es podrien reutilitzar per crear un mapa de zones sensibles per a les persones amb problemes respiratoris.

Un altre exemple de reutilització de dades:

les dades sobre la quantitat de vehicles per persona es podrien utilitzar per millorar el mapa de carreteres considerant-ne la demanda.

<https://datos.gob.es/>

The screenshot shows the homepage of **datos.gob.es**, the Spanish Open Data Portal. The header includes the Spanish Government logo, the Ministry of Economic Affairs and Digital Transformation, and the portal's name. A navigation bar lists categories like 'INICIATIVA APORTA', 'CATÀLEG DE DADES', 'IMPACTE', 'SECTORS', 'ACTUALITAT', 'INNOVACIÓ', and 'INTERACTUA'. Below the navigation bar, a purple banner reads 'Iniciativa de dades obertes del Govern d'Espanya'. The main content area features a large purple box for the 'IV DESAFÍO APORTA' competition, titled 'EL VALOR DEL DATO PARA LA SALUD Y EL BIENESTAR DE LOS CIUDADANOS', with a deadline of February 15, 2022. To the right, a sidebar titled '¡Nuevo Desafío Aporta!' lists benefits of participating, such as hackathons, a guide for publishing data in RDF, and APIs for open data access.

Les xarxes socials

L'ús de les xarxes socials per part de tota la societat és una oportunitat per desenvolupar valors com la innovació, l'obertura o la inclusió.

Ara bé, hem d'utilitzar les xarxes socials amb responsabilitat, perquè ens posen en relació amb persones que no coneixem.

Un exemple de bon ús de les xarxes socials per part del Govern i l'Administració pública és el Twitter de la Policia Nacional (@policia). Si necessites saber a quines oficines de la Policia pots sol·licitar el Document Nacional d'Identitat o com has de viatjar amb el teu gos dins del cotxe, només els has d'enviar un missatge i rebràs una resposta al cap de molt poc. Comprova-ho!

La clau de l'èxit d'aquest compte Twitter de la Policia és el llenguatge que utilitza, que és informal i proper.

Aquest mitjà tecnològic és una ferramenta de comunicació amb la Policia i una forma que tenim per col·laborar facilitant informació.

Les xarxes socials són una ferramenta per al Govern obert:

- Són la principal ferramenta de comunicació i la més viral, ja que el nombre d'usuaris que les utilitzen augmenta constantment
- Permeten a la ciutadania expressar-se amb llibertat i transparència
- Faciliten la comunicació directa amb la ciutadania
- Milloren els serveis públics, com a resultat del treball conjunt entre l'Administració i la ciutadania
- Redueixen la diferència entre els afers públics i els privats
- Faciliten que la ciutadania envie propostes a l'Administració
- Son fàcils d'usar: amb el mòbil i des de casa
- Permeten fer enquestes i consultes públiques
- Permeten crear grups o fòrums de debat o de treball
- Tenen un cost més reduït que altres tipus de tecnologies.

Les Ferramentes 2.0

Són xarxes socials com ara blogs, xats, vídeos, etc. que estan transformant la comunicació.

Els governs i les administracions públiques les utilitzen cada vegada més de manera informal i espontània.

Això ens pot acostar a les tasques que fan i com les fan, i també ens pot empentar a implicar-nos més en les seues accions.

Recorda que quan vulgues iniciar un tràmit amb l'Administració ho has de fer a través de les vies que estableix la Llei 39/2015, de Procediment Administratiu Comú.

Resum

Amb aquesta Guia t'hem volgut explicar el Govern obert. Esperem que ara sigues conscient que és un tema que t'afecta d'una manera molt directa i propera.

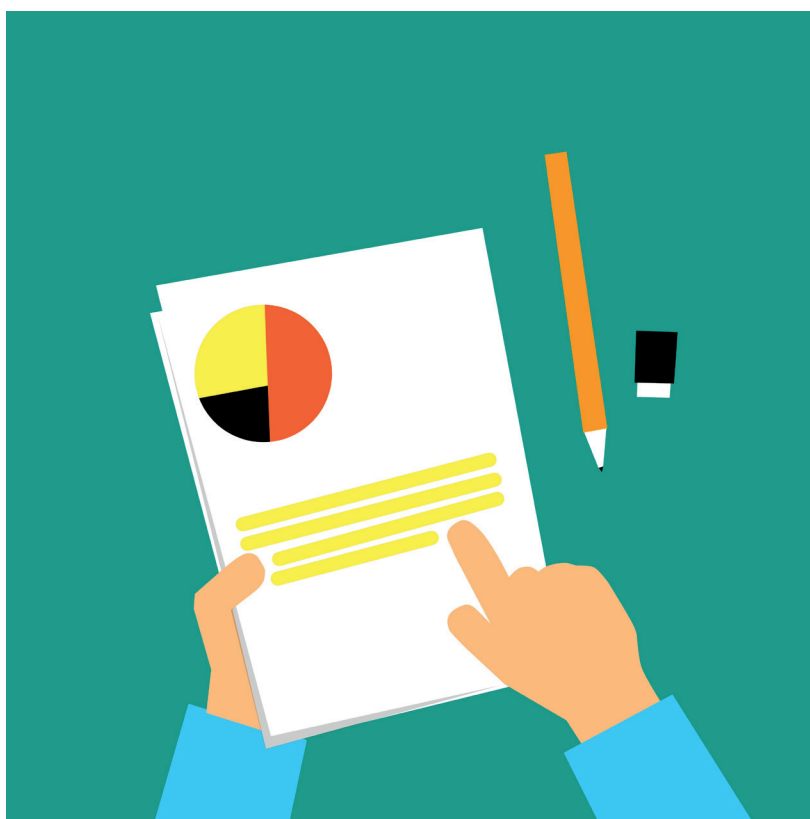
El Govern obert és una filosofia, una nova manera de governar la nostra societat i d'entendre el Govern i l'Administració pública. Basat en la transparència, la participació i la col·laboració, el Govern obert vol aprofitar el coneixement de la ciutadania per implicar-la en la millora de la nostra societat. Volem que tu també et sumes a la comunitat del Govern obert.

Exercicis

Et proposem uns exercicis per trobar la manera d'incorporar els valors del Govern obert al teu institut: transparència, participació i col·laboració. El teu institut té un conjunt d'òrgans que s'encarreguen de "governar":

- l'equip directiu format per la direcció, la secretaria i el cap d'estudis
- el conjunt de professores i professors
- el consell escolar format pel professorat, mares i pares d'alumnes, representants de treballadors d'administració i serveis, alumnes i representants de l'ajuntament del teu municipi o districte.

Exercici 1. La transparència

Tingues en compte que hi ha una llei sobre transparència que estableix la informació que podem sol·licitar a l'Administració. Els tres passos bàsics per aconseguir un institut transparent són:

- identificar el tema de què vols que l'institut siga més transparent
- sol·licitar la informació que necessites
- estudiar-la i reutilitzar-la en el context que tries.

Pas 1. Identifica el tema i els objectius de la transparència

És important que tinguem clar el problema concret que ens interessa que siga tractat amb més transparència a l'institut.

També és important que identifiquem l'objectiu o els objectius: el motiu pel qual hem triat aquest tema i no un altre.

Pas 2. Sol·licita la informació

Sol·licita la informació que necessites a través d'un document escrit i presenta'l al teu institut.

Pots explicar que t'empares en la Llei de Transparència.

Recorda que hi ha límits pel que fa a les dades personals i que hi ha informació complexa que necessita temps per ser recopilada.

Pas 3. Estudia i reutilitza la informació

Quan tingues les dades, estudia-les per conèixer millor el teu institut i per ser més conscient de les virtuts i dels temes que es poden millorar. D'altra banda, pots utilitzar aquesta informació per fer una comparació amb altres instituts del teu municipi.

Si els altres instituts no et faciliten alguna dada, demana al Consell de Transparència que intervinga perquè pugues exercir el teu dret de sol·licitud d'informació.

Finalment, pots reutilitzar la informació si la presentes en un nou format. Utilitza les dades que t'ha facilitat el teu institut i crea un producte digital (gràfic, presentació, infografia, pòster, vídeo, etc.) i exposa'l al conjunt de la teua classe. Explica'ls el procés pel qual has obtingut tota la informació.

Exercici 2. La participació

Hi ha diversos mecanismes perquè l'alumnat exerciu el dret a participació. Els tres passos bàsics per aconseguir un institut participatiu són:

- identificar els tipus de participació existents i els que hi podria haver
- definir la forma de participació
- participar.

Pas 1. Identifica on hi ha participació a l'institut

És habitual que es faci un procés d'elecció per escollir el/la Delegat/da de classe, o la persona que representa els estudiants al Consell escolar. Pensa com podem aplicar la participació en altres àmbits: per exemple, per escollir el viatge de final de curs, per prendre decisions en nom de la classe o per presentar queixes o suggeriments a la direcció.

Pas 2. Defineix la forma de participació

Hi ha diferents formes de participació: una votació secreta amb urnes, enquestes online, fòrums de debat o reunions programades per prendre decisions.

Pas 3. Participa!

Independentment del motiu i de la forma de participació, has d'intervenir i formar part del procés per prendre decisions. Si no participes, altres persones ho faran i decidiran per tu. Centra't en l'elecció del viatge de final de curs i proposa al conjunt de la classe unes dates, una destinació, una durada, etc. Inicieu un procés participatiu per treballar conjuntament. Després feu un vídeo, un document breu, una infografia o una presentació i descriuiu aquest procés participatiu.

Exercici 3. La col·laboració

La col·laboració entre l'alumnat, el professorat i el personal de l'institut amb altres agents socials com ara altres instituts, l'Ajuntament, associacions de veïns, ONGs, empreses o altres entitats públiques i privades, pot revertir la millora per a l'educació en el teu institut.

Per exemple: per organitzar conferències sobre seguretat per part de la Policia caldria la col·laboració entre l'institut i el cos policial corresponent.

Un altre exemple de col·laboració: per organitzar classes extraescolars com ara dansa, natació, pintura, teatre, etc. caldria la col·laboració d'ONGs o empreses que proporcionen aquests serveis.

Els tres passos bàsics per aconseguir un institut col·laboratiu són:

- identificar el tema o àmbit en què necessiteu col·laboració
- identificar els actors necessaris
- col·laborar.

Pas 1. Identifica el tema o àmbit de col·laboració

Detecta les qüestions en les quals seria recomanable la col·laboració.

Per a l'organització d'un viatge de final de curs necessites la col·laboració, com a mínim, dels teus companys i companyes de classe...

Pas 2. Identifica els actors necessaris

Per a cada tema o àmbit serà necessària la col·laboració d'uns actors determinats. Per això, has de tindre clar quins son aquests i com participaran: a través de reunions periòdiques, en fòrums d'Internet... Pensa quines persones poden aportar alguna cosa interessant a la decisió sobre aquest viatge de final de curs.

Pas 3. Col·labora!

La col·laboració implica que el tema o àmbit del procés i els actors que participaran es posen en marxa.

El resultat d'un procés de col·laboració ha de ser innovador, una nova forma de solucionar un problema.

Un volta que tingues les conclusions, comparteix-les amb els actors que han intervingut en el procés participatiu.

Finalment, analitza els resultats:

el procés ha estat positiu?, necessita modificacions per millorar?...

Ja tenim un institut obert. I ara què fem?

El teu institut ara és un centre en què les decisions són compartides per tota la comunitat educativa i per tots els agents relacionats:

- És transparent perquè posa a disposició de la ciutadania tota la informació
- És participatiu perquè es prenen decisions de forma conjunta
- És col·laboratiu perquè per solucionar els problemes us impliqueu l'alumnat i les vostres famílies, la comunitat educativa i la societat en general.

En definitiva, al teu institut obert s'han aplicat canvis enfocats al fet que el Govern obert hi estiga present.

Adreces destacades per saber més sobre el Govern obert

Si vols saber més sobre el Govern obert a continuació tens diferents pàgines i enllaços d'interès.

Hi trobaràs exemples de Govern obert que et poden ajudar a entendre millor què és.

Pàgines en Internet

Portals de Transparència

- Portal de Transparència de l'Administració General de l'Estat:
<https://transparencia.gob.es/>
- Portal de Transparència d'Andalusia:
<https://www.juntadeandalucia.es/transparencia.html>
- Portal de Transparència d'Aragó:
<https://transparencia.aragon.es/>
- Portal de Transparència d'Astúries:
<https://transparencia.asturias.es/ast/>
- Portal de Transparència de Cantàbria:
<https://transparencia.cantabria.es/es/inicio>
- Portal de Transparència de Castella-la Manxa:
<https://transparencia.castillalamancha.es/>
- Portal de Transparència de Castella i Lleó:
<https://gobiernoabierto.jcyl.es/web/es/gobierno-abierto-castilla-leon.html>
- Portal del Govern Obert de la Generalitat de Catalunya:
<https://governobert.gencat.cat/ca/transparencia/index.html>
- Portal de Transparència de Ceuta:
<https://ceuta.transparencialocal.gob.es/>
- Portal de Transparència de Comunitat Valenciana:
<https://gvaoberta.gva.es/va/inici>

- Portal de Transparència d'Extremadura:
<http://gobiernoabierto.juntaex.es/transparencia/web/principal>
- Portal de Transparència de Galícia:
<https://transparencia.xunta.gal/portada>
- Portal de Transparència de les Illes Balears:
<http://www.caib.es/sites/transparencia/ca/inici/>
- Portal de Transparència de les Illes Canàries:
<https://www.gobiernodecanarias.org/transparencia/>
- Portal de Transparència de la Rioja:
<https://web.larioja.org/portal-transparencia>
- Portal de Transparència de la Comunitat de Madrid:
<https://www.comunidad.madrid/transparencia/>
- Portal de Transparència de Melilla:
https://sede.melilla.es/melillaPortal/transparencia/se_principal1.jsp?language=es&codResi=1
- Portal de Transparència de Múrcia:
<https://transparencia.carm.es/>
- Portal de Transparència de Navarra:
<https://gobiernoabierto.navarra.es/es/transparencia>
- Portal de Transparència del País Basc:
<https://www.gardena.euskadi.eus/inicio/>
- Aliança pel Govern Obert:
<https://www.opengovpartnership.org/es/>
(Open Government Partnership en anglès)
- Portal de Transparència del Poder Judicial:
<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Transparencia/>
- Portal de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Madrid:
<https://decide.madrid.es/>

Portals amb dades obertes

Portals web amb informació pública

- Portal de dades obertes del Govern d'Espanya:
<https://datos.gob.es/>
- Portal de dades obertes de la Unió Europea:
<https://data.europa.eu/es>

Portals amb consells i informació sobre transparència

Portals web amb consells per un govern transparent

- Portal del Consell de Transparència d'Espanya:
https://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/index.html
- Portal del Consell de Transparència d'Andalusia:
<https://www.ctpdandalucia.es>
- Portal del Consell de Transparència d'Aragó:
<https://transparencia.aragon.es/CTAR>
- Portal del Consell de Transparència d'Astúries:
https://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/asturias.html
- Portal del Consell de Transparència de Cantàbria:
https://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/Cantabria.html
- Portal del Consell de Transparència de Castella-la Manxa:
https://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/castillalamancha.html
- Portal del Consell de Transparència de Castella i Lleó:
<https://www.procuradordelcomun.org/>
- Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública:
<http://www.gaip.cat/ca/inici/index.html>
- Portal del Consell de Transparència de Ceuta:
https://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/ceuta.html

- Portal del Consell de Transparència de Comunitat Valenciana:
<https://conselltransparencia.gva.es/va/inicio>
- Portal del Consell de Transparència d'Extremadura:
https://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/extremadura.html
- Portal del Consell de Transparència de Galícia:
<http://www.valedordopobo.gal/es/el-valedor-do-pobo-organo-de-control-de-la-transparencia/>
- Portal del Consell de Transparència de les Illes Balears:
https://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/islasbalears.html
- Portal del Consell de Transparència de les Illes Canàries:
<https://transparenciacanarias.org/>
- Portal del Consell de Transparència de la Rioja:
https://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/larioja.html
- Portal del Consell de Transparència de la Comunitat de Madrid:
https://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/madrid.html
- Portal del Consell de Transparència de Melilla:
https://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/melilla.html
- Portal del Consell de Transparència de Múrcia:
<https://www.consejodetransparencia-rm.es/>
- Portal del Consell de Transparència de Navarra:
<https://gobiernoabierto.navarra.es/es/consejo-transparencia/consejo-transparencia-navarra>
- Portal del Consell de Transparència del País Basc:
<https://www.gardena.euskadi.eus/transparencia/-/derecho-de-acceso-a-la-informacion-publica/>

Publicacions sobre Govern obert: estudis, anàlisis i guies

- III Plan de Gobierno Abierto:
https://transparencia.gob.es/transparencia/transparencia_Home/index/Gobierno-abierto/iiiPlanAccion.html
- IV Plan de Gobierno Abierto:
https://transparencia.gob.es/transparencia/transparencia_Home/index/Gobierno-abierto/ivPlanAccion.html
- Carta Iberoamericana de Gobierno Abierto (2016):
https://www.sfp.gov.py/sfp/archivos/documentos/CIGA_2016%20final_knawtdh9.pdf
- Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información Pública en 2013 el Estudio de la Demanda y uso de Gobierno Abierto en España:
https://www.ontsi.red.es/sites/ontsi/files/demanda_y_uso_de_gobierno_abierto_en_espana.pdf
- Criado, J. Ignacio y Ruvalcaba, E. (2017) ¿Qué es y qué se entiende por Gobierno Abierto? Análisis de la percepción e implementación del Gobierno Abierto en el ámbito local español:
<https://novagob.org/documentos/que-es-y-que-se-entiende-por-gobierno-abierto-analisis-de-la-percepcion-e-implementacion-del-gobierno-abierto-en-el-ambito-local-espanol>
- Diversos autors (2014). Guía práctica para abrir gobiernos. Manual de Open Government para gobernantes y ciudadanos:
[http://www2.congreso.gob.pe/sicr/cendocbib/con4_uibd.nsf/F0CE9C642E7BC17205257F1400075324/\\$FILE/get_file.pdf](http://www2.congreso.gob.pe/sicr/cendocbib/con4_uibd.nsf/F0CE9C642E7BC17205257F1400075324/$FILE/get_file.pdf)
- Xarxa d'Innovació Pública. (2014) 42 voces sobre el Gobierno Abierto: 42 Voces sobre Gobierno Abierto by Cátedra Libre Gobierno Abierto -
https://issuu.com/clog_unlp/docs/42-voces1/1

Glossari

- **Accés.** Entrada o pas per arribar a alguna cosa.
En aquesta guia es parla d'accés a la informació.
És el pas per poder conèixer una informació.
- **Aliança.** Grup de persones que s'uneixen
amb una finalitat, un acord entre diferents parts.
- **Cocreació.** Unió i col·laboració de diferents grups
de persones per solucionar un problema.
Treballen per resoldre un problema concret.
Comparteixen coneixements i experiències
per trobar-hi una solució.
- **Col·laboració.** Treball conjunt de diverses persones per aconseguir
millores per a tothom.
S'ajuden entre elles amb un objectiu comú.
- **Compromís.** Obligació. Responsabilitat.
- **Consell.** Té 2 significats. És una recomanació.
També és un grup de persones que representen altres persones (Consell
Escolar).
- **Corrupció.** Ús que una persona fa del seu càrrec
(en aquest cas públic, al govern) per beneficiar-se,
per treure'n profit.
- **Democràcia.** Forma de govern en què la ciutadania
té el poder de decidir.
La ciutadania vota el president en les eleccions.
El president els representa en el govern.
- **Innovació.** Idees i plans nous.
- **Institució.** Organisme o entitat.
- **Participació.** Opinió d'una persona i quan aquesta forma part de les
accions d'un grup o de la societat. Per exemple, un alumne participa a
classe si fa una pregunta al professor.
- **Propostes.** Idea que es presenta a algú
per fer alguna cosa.

- **Rendir comptes.** Informació sobre com es gasten els diners i sobre les coses que es fan.
- **Representant.** Una persona que defensa els drets d'una altra persona o d'un grup de persones. Aquestes persones l'han escollit. Per exemple, el president del govern representa la ciutadania en el Govern o el delegat d'una classe representa els alumnes davant del professor.
- **Serveis.** En aquesta guia parlem de serveis públics. Serveis que crea el Govern per a la ciutadania. Els serveis públics funcionen per atendre la ciutadania. Per exemple: els autobusos, el metro, les escoles, els hospitals...
- **Transparència.** Mostra d'una cosa tal com és al davant dels altres. Es mostra de manera clara i senzilla, sense ocultar res. Per exemple, informació.

«Finançat per la Unió Europea - NextGenerationEU. Tanmateix, els punts de vista i les opinions expressades són únicament els de l'autor o autors, i no reflecteixen necessàriament els de la Unió Europea o la Comissió Europea. Ni la Unió Europea ni la Comissió Europea en poden ser considerades responsables.»

«Financiado por la Unión Europea - NextGenerationEU. Sin embargo, los puntos de vista y las opiniones expresadas son únicamente los del autor o autores y no reflejan necesariamente los de la Unión Europea o la Comisión Europea. Ni la Unión Europea ni la Comisión Europea pueden ser consideradas responsables de las mismas».

**Financiado por
la Unión Europea**
NextGenerationEU

**Pla de Recuperació,
Transformació i Resiliència**

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN
Y FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTITUTO NACIONAL DE
TECNOLOGÍAS EDUCATIVAS Y DE
FORMACIÓN DEL PROFESORADO

MINISTERIO
DE HACIENDA
Y FUNCIÓN PÚBLICA